

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl
NR /SP/4 / 2019 Warszawa, dnia 22.01.2019 r.

Pani
Bożena Borys-Szopa
Przewodnicząca Komisji
Polityki Społecznej i Rodziny Sejmu RP

W związku z pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni Związek Rzemiosła Polskiego przeprowadził szerokie konsultacje ze środowiskiem przedsiębiorców w zakresie proponowanych rozwiązań prawnych. Projekt ustawy był opiniowany przez przedsiębiorców za pomocą panelu konsultacyjnego on-line oraz w ramach warsztatów konsultacyjnych, w których uczestniczyli eksperci Związku Rzemiosła Polskiego, eksperci izb rzemieślniczych oraz przedsiębiorcy zrzeszeni w strukturach organizacji rzemiosła. Prace nad projektem ustawy były realizowane w ramach projektu *Monitorowanie prawa gospodarczego przez organizacje rzemiosła” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, oś priorytetowa: II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działanie: 2.16 Usprawnienie procesu stanowienia prawa.*

W wyniku przeprowadzonych działań zostało wypracowane stanowisko Związku Rzemiosła Polskiego, które przekazujemy wraz z uprzejmą prośbą o jego rozpatrzenie i uwzględnienie zawartych w nim uwag w toku dalszych prac legislacyjnych.

1. Doprecyzowanie działania sklepów producenckich ciastkarni i piekarni.

Związek Rzemiosła Polskiego zauważa, że projektowane zmiany nie realizują postulatów, które były zgłaszane do obecnie obowiązującej ustawy do organów administracji publicznej oraz na posiedzeniach Rady Dialogu Społecznego, a są ważne dla środowiska przedsiębiorców. Jednym z głównych postulatów jest doprecyzowanie przepisów dotyczących działalności, tzw. sklepów producenckich prowadzonych przez wytwórnie pieczywa i wyrobów cukierniczych (art. 6 ust. 1 pkt. 28 obecnie obowiązującej ustawy). Intencją ustawodawcy było, aby handel świąteczny, m.in. w sklepach piekarniczych, cukierniczych i lodziarniach był dozwolony tylko wówczas, gdy przeważająca ich część działalności polega na handlu wyrobami piekarniczymi i cukierniczymi. W praktyce przepis ten doprowadził do utrudnienia działalności sklepów producenckich prowadzonych przez przedsiębiorców branży piekarniczo-cukierniczej. W przypadku sklepów przyzakładowych nigdy nie jest możliwe spełnienie warunku, aby przeważająca działalność tych przedsiębiorców polegała na handlu artykułami piekarniczo-cukierniczymi, z tej przyczyny, że w ich przypadku przeważającym rodzajem działalności będzie nie handel, a produkcja tych wyrobów. Dlatego stoimy na stanowisku, że kwestia ta powinna zostać uregulowana w toku prac nad zmianami do ustawy i proponujemy uwzględnienie w

obecnym poselskim projekcie nowelizacji ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni następującej zmiany polegającej na dodaniu ust. 5 w art. 6 w brzmieniu:

”5. Spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 2 nie dotyczy placówek handlowych prowadzonych przez producentów pieczywa, ciastek i lodów, jeśli przeważającą wartość przychodów uzyskiwanych w tych placówkach stanowi sprzedaż pieczywa, ciastek i lodów.

Przy okazji wnosimy również propozycję korekty przepisu art. 6 ust.1 pkt.28) następująco:

„28) w piekarniach, cukierniach i lodziarniach, w których przeważająca działalność polega na handlu wyrobami piekarniczymi, cukierniczymi i lodami” (lody nie są klasyfikowane do grupy artykułów cukierniczych, dlatego wymagają odrębnego wymienienia).

Przedstawione propozycje zmian i doprecyzowania przepisów przy okazji poselskiej nowelizacji ustawy w opinii Związku Rzemiosła Polskiego są zgodne z zasadniczymi intencjami ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni.

2. Uwagi dotyczące korzystania z pomocy bliskiej rodziny właściciela placówki handlowej.

Zgodnie z Projektem ustawy, do art. 6 Ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele mają zostać wprowadzone ust. 3 i 4, o następującej treści:

3. Przedsiębiorca będący osobą fizyczną, przy prowadzeniu handlu w placówce handlowej zgodnie z przepisem ust. 1 pkt 27, może korzystać z nieodpłatnej pomocy małżonka, dzieci własnych, dzieci małżonka, dzieci przysposobionych, rodziców, macochy i ojczyma.

4. Osoby, o których mowa w ust. 3, nie mogą być pracownikami lub zatrudnionymi w rozumieniu art. 3 pkt 4 i 5, w placówce handlowej lub w placówkach handlowych u przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1 pkt 27.

W opinii Związku Rzemiosła Polskiego te nowe proponowane zapisy, umożliwiające korzystanie z nieodpłatnej pomocy osób bliskich w prowadzeniu działalności handlowej w niedziele i święta, wychodzą naprzeciw postulatam przedsiębiorców. Zmianę tę należy więc uznać za korzystną dla przedsiębiorców, którzy korzystają z pomocy członków rodziny oraz przedsiębiorców prowadzących „biznesy rodzinne”.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w obowiązującym stanie prawnym funkcjonują uregulowania odnoszące się do korzystania ze wsparcia osób najbliższych w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 8 ust. 11 Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2017 poz. 1778 z późn. zm.), za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, zleceniobiorcami oraz z osobami fizycznymi, wskazanymi w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4-5a, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia; nie dotyczy to osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego. Zgodnie z art. 6 ust. 5a) ww. ustawy osoby te podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu.

W bogatym orzecznictwie sądowym dotyczącym określania charakteru współpracy opisanej w ww. przepisie rozróżnia się współpracę członka rodziny oraz rodzinną, zwyczajową, okazjonalną pomoc (m. in.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13.07.2017 r., III UK 181/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5.06.2018 r., III AUa 1117/17, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8.03.2018 r., III AUa 683/16).

Wobec powyższego, uważamy, że zapis projektowanego art. 6 ust. 3 może rodzić wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego, czy pomoc, o której mowa w tym przepisie powinna ograniczać się wyłącznie do incydentalnego wsparcia o małej częstotliwości, czy też może polegać na regularnym (np. cotygodniowym lub częstszym, także w inne dni tygodnia) wspieraniu przedsiębiorcy będącego członkiem rodziny w istotnym zakresie, które pociąga za sobą obowiązek objęcia ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym. Uważamy zatem, że przepis ten wymaga doprecyzowania, np. poprzez zapis, że chodzi wyłącznie o nieodpłatną pomoc (ew. pracę) członków rodziny wyłącznie w niedziele i dni świąteczne.

Niezależnie od powyższych uwag rozważyć należy uzupełnienie projektowanego zapisu i zawarcie wśród osób tam wymienionych także „osoby przysposabiającej” przedsiębiorcę. Projektowany zapis wymienia, m. in. dzieci przysposobione, wobec czego uwzględnienie w nim także osób przysposabiających wydaje się logicznym i konsekwentnym rozwiązaniem.

Rozwiązania zawarte w projektowanym art. 6 ust. 4 budzą natomiast zdecydowane wątpliwości. Wydaje się co prawda logicznym, iż w celu zapewnienia równości osób zatrudnionych wobec prawa, członkowie rodziny przedsiębiorcy będący pracownikami nie powinni pozostawać w gorszej sytuacji prawnej aniżeli inni pracownicy. Jednak należy zwrócić uwagę, iż rozwiązanie to negatywnie wpłynie na tych przedsiębiorców, którzy zdecydowali się zatrudnić członków rodziny. Ci bowiem przedsiębiorcy, którzy zdecydowali się nawiązać stosunek pracy z osobami bliskimi (co powinno zasługiwać na aprobatę) znajdą się w gorszej sytuacji niż osoby korzystające ze wsparcia rodziny bez zawierania żadnego rodzaju umów. Może więc wystąpić sytuacja, w której bardziej opłacalne będzie nienawiązywanie stosunku pracy z osobami bliskimi. W związku z powyższym postulujemy rezygnację z warunku określonego w nowym ust. 4 art. 6, co umożliwiłoby pracę członków rodziny w niedzielę i święta, także zatrudnianym, m.in. w oparciu o umowę o pracę. Dodatkowo należałoby poszerzyć zapis projektowanego ust. 3 w art. 6 ustawy o możliwość korzystania także z odpłatnej pomocy wymienionych w tym przepisie członków rodziny.

Związek Rzemiosła Polskiego chciałby zauważyć, że proponowana nowelizacja ustawy nie została poprzedzona rzetelną analizą skutków gospodarczych oraz nie została skonsultowana w żaden sposób ze środowiskiem przedsiębiorców, których ona dotyczy, co należy uznać za fakt negatywny.

/ - / Jan Gogolewski

Prezes Zarządu Związku Rzemiosła Polskiego

Do wiadomości:

Pan Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.